

Provincie en Vlaamse Milieumaatschappij plannen ecologische inrichting waterlopen in provinciedomein De Gavers (Harelbeke)

De Provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) werken samen om het provinciedomein De Gavers uit te breiden. Het gaat om de aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied en de hermeandering van de Gaverbeek.

Deze versterking van het grootste groengebied van de Kortrijkse regio gebeurt in samenspraak met de lokale besturen Harelbeke en Deerlijk. De Gavers is met ongeveer 800.000 bezoekers per jaar het drukst bezochte provinciedomein in West-Vlaanderen. De Provincie wil in dit gebied waterbuffering combineren met natuurontwikkeling en zachte recreatie.

Waterbuffering

De Pluymbeek en de Keibeek komen samen aan de rand van het huidige provinciedomein. Bij zeer zware regenval zorgt De Keibeek voor piekdebieten in de Gaverbeek zodat er risico bestaat voor overstroming van de Gaverbeek in het Gavermeer wat een risico inhoudt voor de waterwinning in het meer. Ook de woningen in de Meersstraat kunnen te maken krijgen met wateroverlast. Het uitgraven van 2 grote overstromingsbekkens moet deze problemen voorkomen.

Natuurontwikkeling

Door een natuur-technische uitwerking kan het overstromingsgebied een grote ecologische meerwaarde krijgen. De Provincie voorziet hier verschillende ingrepen die de biodiversiteit ten goede moeten komen: er komen broedeilanden met verschillende types oevers en het gebied zelf zal een mix vormen van permanent water, moerasachtige zones en rietlanden. De uitgegraven aarde wordt ter plekke verwerkt in een talud aan de rand van het gebied die volledig beplant wordt.

Ruimte voor natuurbeleving en zachte recreatie

Aangezien in dit gebied de natuurwaarden vooropstaan, voorziet de Provincie slechts één wandelpad door het gehele gebied. Blikvangers in het gebied worden een 'kijkbunker' die uitzicht biedt vlak boven de waterlijn, en een cirkelvormig uitkijkpunt op 7 m hoogte, half boven het water en half boven het land. Vanaf het uitkijkpunt krijgt de bezoeker een vogelperspectief over het gehele projectgebied.

Hermeanderen van de Gaverbeek

Tenslotte wordt de Gaverbeek ontdaan van zijn betonnen keurslijf en krijgt de beek opnieuw een natuurlijke loop. Deze werken worden voorbereid door de Vlaamse Milieumaatschappij in nauwe samenwerking met de Provincie. De Vlaamse Milieumaatschappij financiert dit project, studiekosten werden gedeeld tussen Provincie en VMM.

Door deze ingrepen neemt de infiltratie van water in de bodem toe en verhoogt de ecologische kwaliteit van de Gaverbeek. Ook voor de belevingswaarde van het provinciedomein is de hermeandering een troef.

Kostprijs & subsidies

De Provincie diende eind 2020 voor De Gavers een subsidieaanvraag in voor het lokaal hefboomproject 'Natte Natuur' in het kader van de gebiedsontwikkeling en uitbreiding van het provinciedomein. De Provincie beoogt hier 17 hectare natte natuur dat vooral bestaat uit het herstellen van de historische meersen met laantjes, poelen en plassen en het aanleggen van een groot gecontroleerd overstromingsgebied van 5 hectare met aansluiting op een uitbreiding van het natuurgebied 'De Villaplasjes'.

De kostprijs voor de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied wordt geraamd op 2.052.214,75 euro, inclusief btw.

Uitbreiding De Gavers

De plannen voor de eerste uitbreidingszone van provinciedomein De Gavers, een zone voor natuureducatie en recreatie, zijn intussen afgewerkt en de aanvraag omgevingsvergunning wordt eerstdaags ingediend. Volgend jaar start de tweede fase met de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied. In een laatste fase volgt de hermeandering van de Gaverbeek.

De afwerking van de volledige inrichting is voorzien in 2024.